

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva

Félévre . . . . . 3 K 50 f.

Egy óra . . . . . K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre . . . . . 7 K — f.

Egy óra . . . . . 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerin

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

„Kérem, kívánom, sürgetem, követelem!”

— Irta: Kun Béla orsz. képviselő —

Makó, nov. 14.

Ki mondotta a fenti szava-
kat?

Mondotta gróf Tisza István
a delegáció ülésén, Bécsben.

Ugyan mit kért, mit kívánt,
mit sürgetett, mit követelt? Az
önálló magyar hadsereg? Vagy
legalább is a magyar nemzeti
szellemnek a hadseregben való
ervényesülését? Vajjon kérte,
kívánta, sürgette, követelte az
osztrák kamarilla-szellemnek
és közös külügyminiszteri copf-
nak a száműzését?

Nem. Ezerszer is nem.

Gróf Tisza István az ujonc-
létszám felemelését kérte, ki-
vánta, sürgette és követelte.
Annak az ujonclétszám fel-
emelését, a mi miatt 1903-ban
megbukott Széll Kálmán s a
mit programba nem vett föl
az 1903. őszi alakult Tisza-
kormány sem s mely létszám-
emelés a nemzet előtt gyűlö-
letes volt és lesz mindenkor,
a mit különben erre nézve dön-
tött a megnyilatkozó nemzeti
akarata az 1906-os képviselővá-
lasztások alkalmával is, a mi-
kor a katonai kérdések az új
választójogi reform megalkotá-
sáig kikapcsoltattak.

Hol van ez az új választó-
jogi reform? Hol van az álta-
nos, egyenlő, titkos választó-
jog alapján készült törvényter-
vezet?

A holdban. A koalíciós kor-
mány elpaklizta s a munkap-
árti kormány is paklizik vele.
A nagy reformmal hallgatnak,
begubóznak, mint a hernyók,
de bezzeg kinyílnak, mihelyst
a császárnak kell a létszám-
emelés. Akkor rögtön kérnek,
kívánnak, sürgetnek, követel-
nek. Ha a nemzetnek, a nagy
népegyetemnek adandó jogok-
ról van szó, akkor süketek a
kegyelmes címzésű fülek, de
mihelyst hus és véráldozatról
van szó, mihelyst a nemzet
megsarcolását kell újra meg
újra megcsinálni: nyomban ki-
nyílnak a bedugult fülek, ama-
gyar nemzeti követelések elől
őket elzáró vatta rögtön kiesik
és úgy hallgatják a császár
parancsát, mint a mennyei an-
gyalok énekét.

Tisza István gróf nagyszü-
ember. Erőssége a munkapárt-
nak és főfő keze. S ez a
nagyszü ember újra megbot-
lik és fölbukik a kőben, mit
saját magának állít utjába. Tisza
István nem okul a multon.
Nem akar emlékezni arra,
hogy őt és táborkarát a nem-
zeti telzudulás viharzó szele
már egyszer elsöpörte és első-
pöri másodszer is, ha a ka-
tonai kérdéseket a választójogi
reform megalkotása előtt rán-
gatja elől és létszámemelelé-
ssel akarja erősíteni a császár
hadseregét, a nélkül, hogy a
magyar nemzeti követelések
teljesítése megkezdődne.

Ha ezen az ujonc halad Ti-
sza István, másodszer is áldo-
zata lesz a saját maga rövid-
látó nyakasságának, a nemzet
másodszer is pálcát fog törni
ő felette. Mert a nemzet egé-
szen mást kér, kíván sürget
és követel, mint gróf Tisza
István.

A nemzet azt kéri, kívánja
sürgeti és követeli, hogy a
magyar nemzeti eszmény ne
legyen megtagadva, üldözve,
lábbal tiporva a hadseregben,
hanem a mi ezredéves ősi al-
kotmányunk és törvényeinknek
önálló államiságunkat bizonyí-
tó sorozata: szentség legyen a
hadsereg előtt is!

Magyar anyák édes fiai, ha
katonasorba jutnak, tényleg a
magyar hazát s ne az osztrák
kétfejű sást szolgálják! Ezt
követeljük! Ezért szállunk
harcba s bárhogy is lenyom-
nak ideig-óráig zsarnoki erő-
szakkal bennünket, ez az igaz-
ság lenyomhatatlan, kitör a
békók, láncok közül s előbb-
utóbb győzni fog, mint az Ur-
isten a pokol felett!

— A fogyasztási adók bérlete.
Már régebben megemlékeztünk ar-
ról, hogy Galambos Ignác dr. pol-
gármester megkötötte a város nevé-
ben a szerződést a kincstárral a
fogyasztási adók bérletére vonatko-
zólag három évi időtartamra 68
ezer korona évi bérletelés kötele-
zettsége mellett. A polgármester ezt
ma terjesztette elő a közgyűlésen,
mit az tudomásul is vett és a
szerződést jóváhagyta.

Városi közgyűlés

A város ügyei

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 14.

Makó város képviselőtestülete ma
tartotta november havi rendes köz-
gyűlését. Rendkívül sok fontos
tárgy volt napirendre tűzve s kép-
viselőink — talán éppen ezért —
szinte teljes számmal jelentek meg.
Az ügyek fontossága meg is érde-
melte, de valóban minden tárgyat
— a mivel ma végeztek — minden
oldalról meg hányták, vetettek vá-
rosatyaink s úgy döntöttek jobbra
vagy balra.

A kitűzött 64 ügyből éppen ezert
csupán tizenhatal végeztek, a több-
binék a tárgyalását holnap reggel
kilenc órára halasztották. Az elma-
radt tárgyak között van a város
jövő évi költségvetése is, mely
maga sok időt fog igénybe venni,
ugy hogy esetleg még a holnap-
utáni tárgyalásra is van kilátás.

Reggel 9 órakor nyitotta meg
Galambos Ignác polgármester a
a közgyűlést. Előadók voltak Dr.
Bán Zsigmond ügyész, Gera Sa-
muel főjegyző, Pákh Kálmán gaz-
dasági szaktanácsos és Gorcsa Pé-
ter tanács jegyző.

A tárgysorozat előtt Kékényesy
Géva két interpellációt intéz a pol-
gármesternek.

Az egyikben azt kérde, hogy a
polgármester erre az évre miért
nem állított össze a számonkérő
székot. A másikban pedig azért in-
terpellál, hogy miért nem tartatja
be az adóbehajtások körül az adó-
törvény azon rendelkezését, mely a
végrehajtások foganatosításában a
végrehajtó mellé két becsüst ren-
del.

Az első interpellációra kijelenti a
polgármester, hogy a városi bizott-
ságok összeállításának a gondja a
főjegyző ügykörébe tartozik. Nehai
Bakos Ferenc volt főjegyző téve-
désből elmulasztotta a számonkérő-
szék összeállításnak javaslatba ho-
zását, azonban az új főjegyző a
jövő havi közgyűlésre már bete-
jeszti erre vonatkozó javaslatát. In-
terpelláló és a közgyűlés a választ
tudomásul vették.

Tudomásul vették a polgármester
másik választát is, mely szerint
azért nem alkalmaz két becsüst,
mert ezt sehol az országban nem
alkalmaznak, ez a közönségre nézve
zaklató eljárás lenne, éppen ezért
a törvény ezen rendelkezése írott
malaszt megalkotása volna.

Ezután került a sor az indítvá-
nyokra. E téren Görbe Imre sze-
repelt kettővel, míg Szakács Márk
szintén kettőt tüzetet napirendre.

Görbe Imre elsősorban az Arad-
Osánadi vasúttársaság által állo-
mást kibővítése alkalmával elzart
utak ismét való kinyitását indít-
ványozta. A közgyűlés az indítványt

elfogadta s a polgármestert a sé-
relem sürgős orvoslása végett való
eljárásra utasította. Második indít-
ványa a mázsház környékének a
kikövesítését javasolja.

Egyhangulag elfogadták Szakács
Márk azon indítványát, mely a ke-
lemendid város részben a Cucor-
utcában levő kiaknázott gödör ha-
szonbérbeadását célozta. Másik in-
dítványára pedig, hogy az Almássy-
utcat téglajárdával lássa el a város,
Szakács Márk, Dr. Kiss Pál,
Gruber István, Kiss Imre,
Dr. Dózsa Lajos pártoló és Baló
Benedek s Nagy István (cipész)
ellenző hozzászólása után Lakatos
Pál azon indítványát fogadta el a
közgyűlés, hogy a vágóhídi csator-
nától a Dobai féle boltig terjedően
45 centiméter téglajárdát épített a
város.

A képviselőtestület többi határo-
zatairól más helyeken tudósítunk.

A közgyűlést holnap folytatják.

A fogyasztási adóhivatal ügye

Új bizottság kiküldése

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 14.

Makó város mai közgyűlésén Ga-
lamhos Ignác dr. polgármester két-
rendbeli részletes jelentést terjeszt-
ett be azokról az állítólagos viz-
szalésekről s mulasztásokról, a
melyek a jelentés adatai szerint a
városi fogyasztási adóhivatalban
1902 óta előfordultak.

Az első jelentés arról szólott,
hogy az 1902. évtől az 1905. évig
térjedő idő alatt — a mint az ál-
tala megejtett vizsgálat kiderítet-
te — 73 egyéntől 1135 korona 30
fillér fogyasztási adó összeget el-
mulasztott beszédni az adóhivatal.
Ezt most már nem is lehet behaj-
tani, mert az öt év után elévült a
követelési jog. Ezért a kárért a je-
lentés, melyet az állandó választ-
mány is magáévé tette, a hivatal ügy-
vezetőjét Varga Ferencet teszi fe-
lelőssé s az állandó választmány
javaslata az volt, hogy ezt az öz-
szeget be kell hajtani Vargától ha-
ladéktalanul.

Szakács Gábor szólott először a
tárgyhoz. Sem a jelentésből, sem a
javaslatból nem látja megállapított-
nak, hogy tulajdonképpen van-e
hát csakugyan kár és ha van, ki
annak az oka? Ezért indítványozza,
hogy újabb vizsgálat tartására, újabb
bizottságot küldjön ki a közgyűlés
lehetőleg úgy, hogy a bizottságban
szakértők legyenek.

Dr. Dózsa Ferenc és dr.
Kiss Pál hasonló értelemben szó-
laltak fel. Egyáltalán nem tartják
megnyugtatónak a jelentés adatait,
mert a vizsgálat az ügynek csupán
egyik oldalát világította meg. Az is
hiánya a vizsgálatnak, hogy szak-
értőt egyáltalán nem is hallgattak

meg. Különbek adatok vannak már is arra nézve, hogy a jelentés egyes állításai tévesek.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatával szemben Szakács Gábor ingitványát fogadta el s dr. Dózsa Ferenc elnöklele alatt dr. Gerő Géza, Szakács Gábor, Baló Benedek, Szakács Márk és Nagy Gy. József tagokból álló bizottságot küldötte ki a vizsgálat megejtésére azzal, hogy a bizottság a pénzügyigazgatóság szakfőnöki közlővel egyetértve ki magától a vizsgálati eredményét a december havi közgyűlésre jelentse be.

Halál játék közben

Fegyver a gyermek kezében

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, nov. 14.

Tegnap délután átlőtt homlokbal találták Pernek Antal csapadpalotai gazdálkodónak a tanyáján a tulajdonosnak Antal nevű 15 éves fiát.

A megrémült szülők kezdetben arra gondoltak, hogy a fiu öngyilkosságot követett el és jelentést tettek az esetről a hatóságnál.

A hatóság a jelentés alapján a vizsgálatot nyomban megindította és mindjárt megállapította, hogy a fiu nem vetett véget önmagának életének, mert a lövés bizonyos távolságból, a vizsgálat szerint 5—6 lépéstről történt.

A hatóság ezután ezen az alapon folytatta a vizsgálatot. Nem kellett sokáig kutatnia a tettes után. Voltak ugyanis tanyai szomszédok, kik látták Pernek Antalt előző napon legjobb barátjával: ifju Sojnóczki István, 16 éves fiatal emberrel járkálni. Ezek a tanúk aztán igazolták is a vizsgálat alkalmával, Sojnóczki István kezében vadászfegyver volt.

A fiatal Sojnóczki Istvánt vallatásra fogták. Nem igyekezett hazugságokkal tévútra vezetni az őt vallató csendőrséget. Bevallotta őszintén, hogy Pernek Antal barátjával vadászni ment. Mikor a vadászat minden eredmény nélkül végződött, visszatértek a Pernekiék tanyájára, hol jól meguzsonnáltak előbb és aztán Sojnóczki újból levette a falról a fegyvert, melylyel játszani kezdett. Forgatta ide-oda a fegyvert, majd tréfásan ráfogta Pernek Antalra. E pillanatban, eddig meg nem állapított okból, a fegyver nagyot durrant és Pernek Antal római sikoltással, átlőtt homlokbal rogyott le a földre. Mikor Sojnóczki István barátját a földön elterültn láta, igen megrémült és haza szaladt tanyájukra. Onnan mindaddig ki sem mozdult, míg a vizsgálat elő nem szólította, hol ő minden tagadás nélkül ekként mondotta el a szomorú történetet.

Észerencsétlen fiatalember ellen vizsgálatlanságból okozott emberölés miatt indult meg az eljárás.

Kereskedelmit végzett

pénztárnoknő

azonnali belépésre felvétetik

Teltsch Adolf

gőzfűrészgárában.

NAPI HIREK

— A város tőkepénzei. A város tőkepénzeinek gyümölcsöző elhelyezésére nézve a mai közgyűlés elé azt a javaslatot terjesztette az állandó választmány, hogy a pénzeket a helybeli három nagyobb pénzintézet és az ipari hitelszövetkezett között — azok tőkepénzei arányában — helyezze betétbe. Ezzel szemben a polgármester indítványára a közgyűlés azzal bízta meg a polgármestert, kutasson tovább utána, nem lehetne-e a város pénzeit a mostaninál nagyobb kamattal gyümölcsösíteni. A polgármester a jövő havi rendes közgyűlésben számol be eljárása eredményéről s tesz ahhoz képest javaslatot.

— A főtéri piac elhelyezése. Rákossy Gyula rendőrkapitány tervet dolgozott ki a makói heti piaci árusító helyek kijelölésére. A tervezet a Kossuth-utcába, a Vince-féle ház elé akarta helyezni a főtéri kocsi-piacot, míg a kézi árusokat a főtérre akarta összpontosítani. Az állandó választmány magáévá vette a tervezetet s javasolta annak az elfogadását. A mai közgyűlés azonban 42 szavazattal 24 ellenében az ügyet levette a napirendről. Azonban kisebb mérvű piacrendezés még is lesz és ez nem más, mint hogy a tejjac áthelyeztetik a hus piac mellé és a Rotter Gyulától a városházáig húzódó, ugynevezett mindenpiac a tejjac helyére.

— A marosi park ügye. A város képviselője ma foglalkozott annak a bizottságnak a jelentésével, melyet az Erdeky József által a marosi park létesítésére beadott ajánlat folytán javaslat tételre küldtek ki. A bizottság ez idő szerint érdemi javaslatot nem tett, a közgyűlés pedig azzal adta vissza neki az ügyet, hogy a mennyiben lehetséges az ajánlattevő Erdeky és a mostani bérlő: Bal között létesítenek előbb valamely egységet azért, hogy Erdeky a bérletet már most átvehesse, mert a Bal-féle bérlet még csak az 1912 évi június elsején jár le.

— A rendőrkapitányi hivatal vizsgálata. Makó város képviselőtestülete még a tavasszal bizottságot küldött ki a rendőrkapitányi hivatal ügykezelésének a megvizsgálására Kékényessy Géza elnöklele alatt. A mikor már soká húzódott az ügy, a képviselőlet megsürgette a vizsgálatról szóló jelentés beadását. Fogta magát erre az elnök s bejelentette, hogy a vizsgálatról nem jelenthet, mert a bizottsági tagok ismételt meghívásai dacára se jelentek meg a vizsgálat megejtésére végett. Ez a jelentés ma került a képviselőtestület elé, a hol kitűnt, hogy mégis csak volt valamelyes vizsgálat, csak hogy egészen nem végezheték be a bizottsági tagok csekély érdeklődése miatt. A képviselőtestület aztán ma úgy határozott, hogy a további vizsgálatról ezuttal eláll, mert ha szükségesnek látja, bármikor küldhet ki erre újra bizottságot.

— A makói asszonyokat akarják főzni tanítani. Általános tudott dolog, hogy széles Magyarországon, de talán az egész világon se tudnak olyan jó, ízletes ételeket főzni, mint Makón a makói házasszonyok. Asszonyaink méltán híresek kitűnő főzeteikről. — És most akadt egy intézet, vagyis inkább az intézetnek egy igazgatója, a ki azt képzelte

el magában, hogy az ő vezetése alatt álló intézet jobban megtudja tanítani főzni a makói iskolás lányokat, mint a hogy ezek megtanulnak otthon a szülei házában. A makói gazdasági iskola gondnokságának ugyanis az a kérése feküdt ma a városi közgyűlés elé, hogy a főzés és a háztartástan gyakorlati tanítására ez iskolai évre 770 korona pótköltséget szavazzon meg a város az intézet részére. A képviselőtestület megtagadta a kérést azzal, hogy a makói lányokat nem szükség az iskolában főzni tanítani, mert megtanulnak azok otthon sokkal jobban az — édes anyjuktól. És igaz van a képviselőtestületnek.

— A város költségvetése. A város polgármestere a mai rendes közgyűlésre tüzte Makó város jövő évi költségvetésének tárgyalását is. A költségvetésnek nemkülönbön a többi fontos ügyeknek tárgyalása a képviselőket csaknem teljes számban összehozta a gyűlésre. A képviselőlet azonban tekintettel arra a körülményre, hogy az egyes tárgyak elintézése folytán a költségvetés tételei változást szenvedhetnek, kimondotta, hogy előbb minden ügyet letárgyal és a költségvetést csak holnap, kedden délelőtt 9 órakor tárgyalja. Ugyanekkor került tárgyalásra a törvény értelmében a virilis képviselők névjegyzéke is.

— A mázsaházi sikkasztó ügye. A mázsaházi volt kezelőnek, Eder Jánosnak ismeretes visszaélései ma foglalkoztatták a város képviselőletét. A felderített kár 197 koronát tesz ki, a melynek a megtérítését megengedte Eder abból a 200 koronából, mely óvadékként volt benn a városnál. A valószínű további kár pedig 240 korona. Erre nézve is kötelező nyilatkozatot adott Eder, a ki most Ó-Béban segédjegyző, hogy fizetéséből havi 12 koronás részletekben megfizeti ezt a városnak. Ezeknél fogva a közgyűlés elfogadta az állandó választmány azon javaslatát, hogy ezuttal még nem tesz bünygyi feljelentést a hűtlen alkalmazott ellen, azonban ha részletfizetési kötelezettségét nem teljesíti, mindjárt megteszi a bünygyi panaszt.

— A város nyomtatvány szállítása. A városi közigazgatás részére az 1911—1913 években szükséges nyomtatvány szállításra annak idején árlejtést tartottak. Az árlejtésen Neumann József nyomdász 5 százalékot, Kovács Antal pedig 2 százalékot engedett az egységárból. Ezért a mai közgyűlés Neumann Józsefet bízta meg a szállításokkal.

— Petrovics Mihály pöre. Simon Ákosnak Petrovics Mihály ellen le folytatott rágalmasági perében a szegedi törvényszék tegnap délelőtt 10 órakor hozta meg az ítéletet. A törvényszék Petrovicsot a vád és következményei alól — a mint ez előre látható volt — felmentette azzal az indokolással, hogy beigazoltak vette mind azt, a mit Petrovics Simonról 13 vádpontba foglaltva állított.

— Mással szigorubbak. Az orsovai rendőrség ma érdekes megkeresést küldött Makó város rendőrkapitányi hivatalához, melyben azért jelentette fel Lőrinc Sándor makói zöldségtermelőt, mert ez ott lovait botrányos módon ültelte. Ugy látszik, hogy Orsován nagyobb az állatvédelem, vagy ott szigorubbak az ilyen dolgok elkövetésével szem-

ben, mert különben nem kérnék Lőrinc Sándor példás megbüntetését. Ha nálunk is olyan szigoruan büntetnék az állatkínzást, akkor naponta igen sok kocsi és még sok mást kellene megbüntetni.

— Kaszinó estély. A makói uri kaszinó úgy, mint más években, az idén is rendez táncestélyeket. Az első ilyen estélyt szombaton este rendezik a kaszinó új helyiségében. Az estély kezdete 9 órakor lesz 2 korona belépő díj mellett.

— Gyanus ebmarás. Szabó István gazdálkodó kutyája ma megharapta Nagy Jánosnak Erel nevű 5 éves kis leányát. A kutyát állatorvosi megfigyelés alá helyezték és ettől teszik függővé a kis leányt védőtás végett Budapestre való szállítását.

— A gyors hajtás eredménye. Bobula András makói gazdálkodó tegnap délután oly sebesen hajtotta a főtérre kocsiával, hogy már nem bírta kitérni Papug János gyorsított kocsija elől, hanem annak neki hajtott, úgy hogy az felborult és összetört. A hatóság Bobula András ellen sebes hajtás, Papug János pedig kártérítési eljárást indított ellene.

— Makóra, ha rossz vagy. A nagyikkindai rendőrség foglalkozás nélküli csavargásban találta Baranyi Sándor makói fiatal embert, ezért vissza toloncolta Makóra.

— Hűtlen napszám asszony. Barna György makói gazdálkodó ma feljelentette a rendőrségen, hogy Beri Istvánné, ki nála napszám volt, ruhaneműket lopott el. Az asszony beismerte tettét, így ellene lopás miatt indult meg az eljárás.

— Eltűnt suba. Rosner Todor nagylaki lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes kocsijáról subáját ellopta. A tettest nyomozza a rendőrség.

— Verekedő legények. Jankó Lajos, Adamcsik János és Imre György dombegyházi legények tegnap délután együtt boroztak a nagy korcsmában és este felé ittas fővel távoztak el onnan. Utközben Imre György enekelni kezdett, ami igen bosszantotta két másik társát és a daloló legényt kövekkel verték le. A súlyosan sérült legényt lakására szállították és másik két társa ellen megindították a bünygyi eljárást.

— Lopás. Rosenberg Sománé pár nappal ezelőtt arra óbredt fel, hogy konyhájából összes edényeit, folyósójáról összes virágait ellopták. A csendőrség a tettest Kotrocó Illés személyében nyomozta ki és ellene lopás büntetése miatt indították meg az eljárást.

— Hűtlen asszony. Simon Mihály csanápalotai utkaparó panaszt emelt felesége ellen, hogy míg ő hazuról távol volt, felesége egy mázsa buzát ellopott és azt eladta. A vallásnál még az is kiderült, hogy Simonné Kohajda Mária nevű szomszédasszonyától is ellopott 7 korona 20 fillért. A hűtlen asszony ellen megindult a bünygyítő eljárás.

— A dicsőség hazája. A világ első nemzetének a francia tartja magát s az ő hazája a dicsőség égföldje, amelynek szabadságát, önállóságát megvédte egész Európával szemben. Bámulatos erővel, kitartással ragaszkodik a francia ahoz a földhöz, amelyik az ő hazája s Németországnak soha meg nem bo-

csátja Lotharingia elcsatolását. Ebből a világtörténelmi nevezetességű földről, a dicsőség hazájából mutatja be a legszebb részleteket keddi és szerdai előadásán a Makói Uránia színház igaz gyönyörűségére mindazoknak, kik érdeklődnek a rajtuk kívül eső országok szépségei iránt is. A látványosságoknak különben nagyarányu a Földközi tenger egyik afrikai országa, Tunisz is s a műsort, a mely ilyenformán egészen érdekes, kellemesen egészítik ki a drámai és kacagtatóan humoros jelenetek.

— Anyakönyvi hírek. **Házasságra jelentkeztek:** Szilágyi Antal Bökényi Lidiával, Szentpéteri Sámuel Varga Viktóriával. — **Házasságot kötöttek:** Gazdag Imre Benák Máriával, Bartal István Cs. Varga Teréziával. — **Elhaltak:** Katona József 45 éves, Varga Katalin Óav. S. Nagy Jánosné 80 éves, Somodi Orsolya 17 hónapos, Bajnóczy Rozália 3 éves korában.

Kaszinói élet

Demokratikus áramlat

Makó, nov. 14.

Tekintetes szerkesztő ur! Méltóztassék elnéző lenni irányomban, hogy kiküldetésemnek nem feleltem meg teljes mértékben. Egyszerű referátát kellene írnom a kaszinói banketról, de annyira megragadt az estély nagyszerűsége, a környezet, hogy egy picurka híresem keletén túl kell terjeszkednem, a midőn a szombati kaszinói megnyitásról írok.

Mondom szerkesztő ur, az valami nagyszerű volt. De kezdjük az épületen; a kaszinó fenomenális, csak a rossz nyelvek, irigy hozzáférhetetlenek mondják azt, hogy a kaszinó kívül csunya, belől rosszul épült. Olyan csekélységekre is adnak valamit a rossznyelvűek, hogy például a lépcsőház gonoszul feltartja az ablakok kinyithatását, mert a lépcsőház ráfekszik az ablakra, a mí pedig befelé nyílik. Az ablak gondolta, miért ne nyílnék befelé, a lépcsőfeljárát pedig úgy vélekedett, hogy mi köze neki az ablakhoz! De meg ki hallott olyat, hogy az ablakok arra való, hogy nyitogassák. Az épület érzi, tudja az ő fenséges mi voltát, hiszen nagyur módjára majd felrugta a szomszédos ház falát. Szerencsére az csak összetöredezett. De ezt nem kell komolyan venni, mert a szomszédház fala is lehet rosszul építve.

A kaszinó hát áll, a tagok meg szaporodnak; már egyik másika azon tizenkilenceknek, akik a régi kaszinó feloszlatását kérelmezték dicsőségesen kormányzott Fehérváry urtól, hosszas kérelmek, instanciák után kegyesek voltak beiratkozni. Ugy hirdlik, hogy diputáció is volt közbejáróként a tizenkilenceknél is csak így sikerült a kaszinót a flettebb megtisztelő helyzetbe hozni, tudniillik ez urakat megpuhítani és a beiratkozásra bírni.

De meg is kapják a jutalmukat; ugyancsak gazdátlan hírként szárnyal, hogy a tizenkilencek mind egyike elnök, alelnök, vagy legalább választmányi tag leendő már legközelebb és hogy ez kivihető legyen, kreálnak direkt nekik egy pár elnökséget és a mostani tényleges elnökség, mint minden időben kebelbeli jóbarátjuk, lemond érde-

kükben az elnökségről. E tárgyban folynak az értekezések.

Bocsánat, e kedves téma közben majd elfelejttem a tulajdonképeni tárgyat: a bankettát. Az igazán nagyszerű volt. Nem hiába hirdették hetekkel ezelőtt az összes lapok óriási betűkkel a megnyitót, nem hiába körözték a meghívási ivateket. Nem ment kárba a sok szép rábeszélés sem.

Az elhelyezkedés mesészerű volt. Egy király: egy cigány és ismét ez a sorrend, Majdnem mindenki megkapta a saját kedves szomszédját: egy üres székot sőt kettőt is és ilyen szűrű tömöttségben élveztük a fölséges társalgást. Ugyan kinek jutott eszébe hüvösség, hideg feszesség?! Hiszen mindenkit hevitett az együttérzés gondolata és lelkileg ölelgették egymást — az egy király egy cigány.

Mi lehetett volna koronája más, a szép estélynek, — az új kaszinó épület felszentelésekor, megnyitóján, mint egy pár lelkes toaszt. Volt bizony szép is, jó is, demokratikus, — épen úgy, mint a hogy barátságos volt és meleg a hangulat. — A toasztok tartalmát, a szónokok neveit érthető okokból sem közölhetem. — Lakoma után — távozás általános megelégedések között.

No lám, milyen sajtóhibát követett el a szedő, „megelégedés“ helyett „megeségelést“ szedett, de most már ne bántsa, Szedő ur, ha így sikerült.

S.

Az aszfaltozás ügye

Levették a napirendről

— A M. F. U. tudósítójától —

Makó, nov. 14.

Az aszfaltozás ügye két-három év óta valóságos tengeri kígyóvá nőtte ki magát a városi képviselő elöl. Alig volt e két-három év óta olyan közgyűlés, ahol ne szerepelt volna.

Még az 1907. őszén elhatározta a képviselő Orbán Ignác akkori főmérnök javaslatára, hogy az aszfalt gyalogjarda építését továbbfejlesszi, e végre tíz évi megosztással 175 ezer koronát irányoz elő s a tíz éven át évenként 17 ezer koronát illeszt be évi költségvetésébe.

Ezen határozat jogerőre emelkedése után pályázatot hirdettek a vállalatra.

Ismeretes az a herce-hurca azután, a mi a pályázatok körül szinte botránynya fajult.

A vége az lett, hogy a beérkezett két ajánlat közül egyiket se fogadta el a képviselőtestület, sőt fogta magát s harmadfélév után levette az építés ügyét napirendről is.

Felebbezés folytán azonban a törvényhatóság utasította a közgyűlést, hogy vagy fogadja el a két ajánlat valamelyikét, vagy írjon ki újabb pályázatot.

Ezen közben a városi tanács rájött arra, hogy már a 1907. év augusztus 19-én hozott szintén jogerős határozatával kimódta a képviselőtestület, hogy ezután csakis azon utcákon aszfaltozzat, a mely utca lakosságának legalább kétharmadrésze kérelmezi ezt.

Erre alapított javaslatát vitte ma a közgyűlés elé az állandó választmány is s a közgyűlés többeknek a hozzászólása után elfogadta ezt a javaslatot, a mely szerint tehát ezután csakis azon az utcán építenek aszfalt gyalogjardát, mely utcák lakosságának legalább a kétharmada kérelmezi az aszfaltozást.

Makói Uránia Színház.

November hó 15-én, kedden este 8 órakor

nagy előadás

a következő kitűnő műsorról:

1. Görcs ur szívfájdalma. Humoros.
2. Tinisz. Nagy látványosság.
3. Szerelmi történet. Dráma.
4. A francia Alpesek. Gyönyörű látványosság.
5. A soffőr. Dráma.
6. Sok hüho a buzgonyáért. Humoros.
7. Üstökös a láthatáron. Humoros.

Helyárak: I. hely 80, II. hely 60, III. hely 40, karzati ülő 50, karzati állóhely 20 fillér.

Kedvezményes bérletfüzetek válthatók **Endrei Márton** és **Vészi Dezső** urak üzletében, este a a pénztárnál.

Holnap, szerdán este 8 órakor fényes előadás.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

Talált hulla

Holttest az Élővízcsatornában

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 14.

Battonyának és érdekes alakja volt **Timotity Péter**, ki egykor jobb napokat látott. Vagyona volt. Ezt azonban a saját jószágából származó könnyelműség elvitte.

Az öreg ember ekkor inni kezdett, hogy itálba fojtja bánatát. Italt azonban az utóbbi időben már csak a mások jóvoltából kaphatott, de azért igen gyakran látták részegen ödöngeni az utcákon.

Timotity Péter néhány nappal ezelőtt eltűnt az utcáról ahol minden nap lehetett látni. Sokan azt hitték, hogy eltávozott a városból és ott iszik a más embernek jóvoltából.

Tegnap reggel azonban egy meglehetősen osalásnak indult hullát találtak a Battonyán keresztül húzódó Élővízcsatornában. A hullában Timotity Péterre ismertek.

Dacára annak, hogy a hulla oszálásnak indult, fellehetett ismerni és meglehetősen állapítani azt is, hogy a hullán külérőszak nyomai nincsenek. A hatóság azonban mindennek dacára a hullát felboncoltatta. Már a boncolás is beigazolta, hogy Timotity részeg volt mielőtt a vízbe fullt. A gyorsan megejtett vizsgálat igazolta továbbá azt is, hogy a 75

éves aggastyánt eltűnése előtt többben látták részegen az utcán.

Valószínű tehát az, hogy a hányvetett életű ember részegen eshetett az Élővízcsatornába, de nincs kizárva az sem, hogy az egykor jobb napokat látott ember, öngyilkossági szándékkal dobta el magát az életet.

REGÉNY.

A zsidó kántor leánya.

Írta: Egy volt 48-as honvédtüzér.

(14)

Alig is hisszük, hogy volt még országban vármegye, ahol a négyesfogat oly nélkülözhetetlen pasziója lett volna a birtokos osztálynak, mint itt.

S ha ezeket a négyes fogatokat nem Singer állította össze és nem az ő istállójából kerültek ki, közönséges parasztnégyesnek tekintették; annyira ment Singer lókereskedő tekintélye és ezen szakba vágó izlése.

Nem volt messze földön oly nagybirtokos, hová járatos ne lett volna. kereskedésében igazi szakember, mindenhol tekintélyében részesült.

Mielőtt kereskedését itthon megnyitotta, előbb négy évet töltött Francia és Angolországban, ahol a nyelveket is elsajátította, így már ezen kiváló tulajdonság is kedvelté tette őt különösen a mágnásvilág előtt.

Ide került Szidike Singerék házához ennek egyetlen 10 éves leánykája, a kis Malvina mellé nevelőnőül.

Ebbe az tánaz atya is anyja is megnyugodott, — nem tehetek szemrehányást Braun kántornak hivi sem, hogy keresztény családnak adta leányát szolgálatba.

Szidike itt nagyon feltalálta magát. A kis Malvin anyja is finom előkelő modoru asszony lévén, csakhamar a háznak mintegy elváhatatlan tagja lett.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabonárák.

Ruza	— — —	9.70—9.80	K
Árpa	— — —	6.80—7.—	„
Zab	— — —	8.—	„
Uj-Tengeri	— — —	4.20—4.40	„

Az árak 50 kilónként korona értékben értendők.

Hagymaárak:

Vereshagyma	— — —	5.40—5.80	„
Foghagyma I. rendű	— — —	30—32	„
„ II.	— — —	28—30	„

Az árak száz kilogramonként korona értékekben értendők.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
 talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló, koci és-butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzin, petrole-elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettési **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

A MAKÓI „FÜGGETLEN UJSÁG“

ujjonnan és motorerőre berendezett **könyvnyomdája**
 készít mindenféle nyomtatványt **izlésesen, modernül, jutányosan.**

Hirdetések árszabás szerint.

Telefon szám 110.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

 Kazinczy-utca 3 szám.

Föld eladás.

Az Ürmösben, a Gacsiban belől, a makói határszélén, (özv. Návay Györgyné-féle)

100 kis hold

elsőrendű fekete szántó föld 5—10—20 holdanként, vagy egytagban is, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből

eladó.

Továbbá van 1 évi haszonbérletre kukorica és árpa vetés alá és 1 éves vetésű lucerna 10 éves haszonbérletre.

Értekezni lehet:

Kádár Sándorral,
Paradicsom-utca,

Lapelárusító fiuk felvétetnek a kiadóhivatalban.

Ha ŐSZÜL a haja

ooo **Lukács-féle** ooo
Hajregenerátort
 használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezet, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható **egyedül**

Lukács Ferenc
 Megváltó gyógyszerárában Aradi-u

Építkezésből visszamaradt **300 drb.** elsőrendű, prima

vályog napi áron **eladó.**
 Megtekinthető Kazinczy u. 3.

Nincs most

más gondja a hölgyeknek, mint hogy

kabát

vagy

felöltő

szükségletét beszerezze, melyet csak akkor vegyen meg, ha már megnézte

Király Lajos

női divat nagyáruháza raktárát.